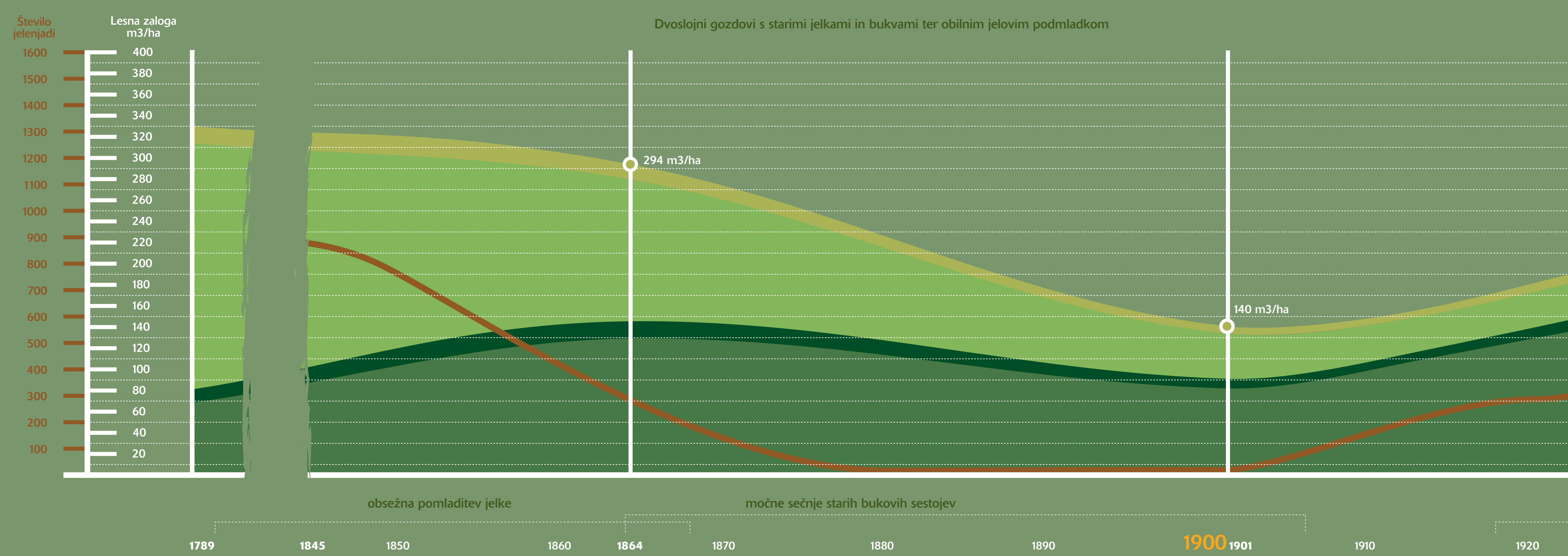

GOZDOVI SE SPREMINJAJO

Stare gozdarske knjige in drugi zapisi nam omogočajo odlični vpogled v preteklost snežniških gozdov. Odkrivajo nam, da se skozi stoletja gozdovi zelo spreminjajo, čeprav to težko opazimo. Na to vplivajo tako naravni procesi, kot tudi človek s svojim delovanjem.

V srednjem veku so gozdovi osrednjega dela snežniškega pogorja pripadali posestvu Snežnik. Vse do sredine 19. stoletja so jih izkoriščali nenačrtno. Precej gozdov so izkrcili in požgali za pašnike. Ker prevoz hlodovine iz oddaljenih gozdov ni bil mogoč, so prodajali predvsem bukov žir, kresilne gobe, polhe ter iz bukovine pridelani pepeliko, kasneje tudi oglje. Les za gradnjo in kurjavo so sekali v vedno bolj izčrpanih gozdovih blizu vasi.

Nihanje lesne zaloge, razmerja drevesnih vrst in številčnosti jelenjadi v osrednjem delu snežniških gozdov

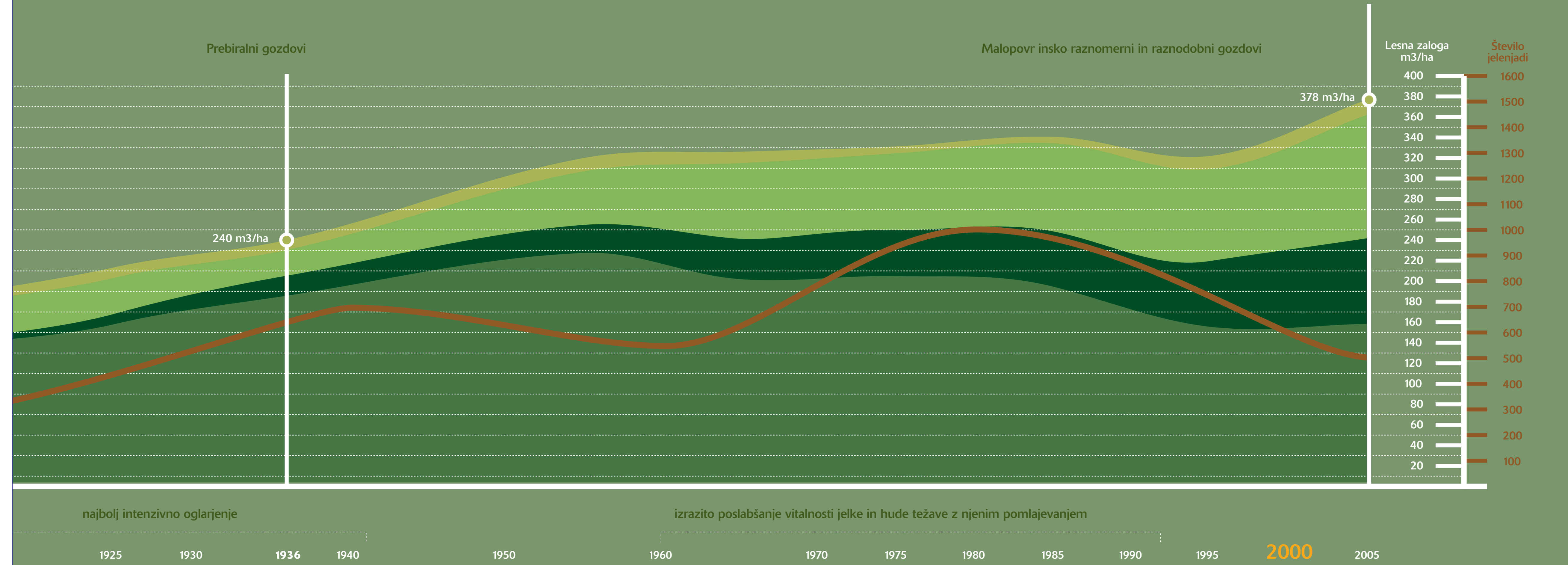
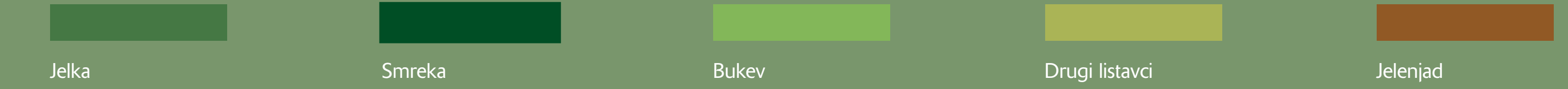
GOZDARSTVO SE RAZVIJA

Obubožano posestvo Snežnik je leta 1853 kupila nemška knežja družina Schönburg-Waldenburg. S prvim ureditvenim načrtom so že leta 1864 postavili temelje za nadaljnje načrtno gospodarjenje. Da bi občutljiva kraška tla lahko stalno varovale dreve, so namesto golosekov uvedli prebiralno gospodarjenje. Rezultate svojega dela so spremljali s posebno kontrolno metodo.

Skozi desetletja so se prebiralni gozdovi razvili v enomerne, s prevladujočim deležem jelke. To je narekovalo spremembo načina gospodarjenja. Leta 1962 so na osnovi poznavanja rastišč, zgradbe sestojev in analize starosti jelk prešli na sodobno gospodarjenje z gozdovi na načelih nege, z upoštevanjem naravnih razvojnih procesov.

V letih 1960 - 1990 je vitalnost jelke močno upadla. Obenem je pomlajevanje gozdov oteževala preštevila rastlinojeda divjad. Delež jelke je začel upadati, več je bukv in smreke. Nova spoznanja o tesni povezanosti vseh delov gozdnega ekosistema so podlaga za celostno, sonaravno usmerjanje razvoja gozdov.

Legenda

OBDOBJE NENAČRTEGA, PRETRANEGA IZKORIŠČANJA GOZDOV

OBDOBJE NENAČRTEGA, PRETRANEGA IZKORIŠČANJA GOZDOV

OBDOBJE PROMENE NEUREJENIH SESTOJNIH OBLIK

OBDOBJE PREBRALNEGA GOSPODARJENJA

OBDOBJE SODOBNEGA GOSPODARJENJA NA NAČELIH NEGE

OBDOBJE SONARAVNEGA, CELOSTNEGA GOSPODARJENJA

- 1789** Valvazorjev opis
- 1848** marčna revolucija, podeljena osebna svoboda, zemljiška odveza
- 1853** Grad Snežnik in posestvo kupi Otto V. Schönburg-Waldenburg
- 1857** končana južna železnica Dunaj-Trst
- 1864** izdelan 1. načrt za snežniške gozdove - revir Mašun
- 1866** Posstvo Snežnik podeduje Georg Schönburg-Waldenburg
- 1869** Prva gozdarska šola v slovenskem jeziku - pri gradu Snežnik (1869-75)
- 1873** Zgrajena tovarna za suho destilacijo lesa v Leskovi dolini (1873-88)
- 1874** odprava servitutnih pravic kmetje dobijo večino zemljo in gozdove
- 1874** Gradnja prve gozdarske hiše na Mašunu - upor kmetov
- 1877** Zgrajena cesta iz Leskove doline na Mašun
- 1888** Schollmayer uredi park in zasadil lipo na Mašunu
- 1889** posestvo Snežnik gosti 1. strokovno ekscurzijo s Hrvaške
- 1890** postavljena 1. gostilna na Mašunu
- 1891** izdelan 2. gozdnogospodarski načrt
- 1899** V oboro v Leskovi dolini naselijo jelenjad izpuščena 1907
- 1900** po smrti Georga posestvo Snežnik prevzame sin Herman Schönburg-Waldenburg
- 1906** H. Schollmayer izdelal navodila za prebiralno gospodarjenje in kontrolno metodo
- 1906** dokončna odprava pašne v gozdovih
- 1910** posestvo Snežnik gosti 2. strokovno ekscurzijo iz Hochschule für Bodenkultur, Dunaj
- 1912** izdelan načrt, ki vpelje prebiralno gospodarjenje in kontrolno metodo
- 1915 - 18** 1. svetovna vojna
- 1915** zgrajenih je bilo prvih 200 km gozdniških cest
- 1919** gozdarsko hišo na Mašunu uničil požar
- 1923** H. Schollmayer napiše kroniko posestva Snežnik
- 1925** H. Schollmayer napíše kroniko revirjev
- 1936** Rapalska meja deli Javorjake in Snežnik na Kraljevino Jugoslavijo in Italijo - gradnja vojaških cest in obrambne linije
- 1943** požgan lovski gradec na Mašunu
- 1945** ustanovljeno lovnišče Jelen - Snežnik
- 1945** FLR Jugoslavija nacionalizira veleposestniške gozdove
- 1947 - 1953** čas organiziranja gozdnih gospodarstev
- 1953** ustanovljeno Gozdno gospodarstvo Postojna
- 1960 - 1965** začetek uvajanja mehanizacije pri sečnji in spravilu lesa
- 1962** F. Gasperšič utemelji opustitev prebiralnega gospodarjenja zaradi spremenjene zgradbe sestojev
- 1964** začetek pisanja kronike revirjev
- 1965** postavljena 1. ograja za spremljanje vpliva rastlinojede divjadi na pomlajevanje gozda
- 1969** Mašun z okolico razglašen za gozd s posebnim namenom
- 1971** izdelan 1. območni gozdnogospodarski načrt
- 1975** gojitveno lovišče Jelen - Snežnik se priključi h GG Postojna
- 1975** dokazan vpliv rastlinojede divjadi na obnovu gozdov
- 1980** razglašeni gozdni rezervati
- 1991** osamosvojitve Slovenije
- 1993** sprejet novi zakon o gozdovih
- 1994** reorganizacija gozdarstva, ustanovljen Zavod za gozdove Slovenije
- 1997** postavljena mašunska gozdna učna pot
- 2004** Slovenija se pridruži Evropski skupnosti
- 2005** odprta gozdna hiša Mašun
- 2005** Razglašena območja Natura 2000